ԺԲ. ՏԱՐԻ 3436 (Ն. Տ.) 8 ՕԳՈՍՏՈՍ 1895 — 27 ՅՈՒԼԻՍ 1895 — 17 ՍԷՊԹԷՄԲԵՐ 1313 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Գալաթիա, Կ. Պոլիս

دزعليه ده غلطه ده آره‌ولك غزه‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ընդհանուր

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրամեկան արժէք	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	ժրանմ	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Դաւառաց թղթատարի ծախքը միարհնակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած հոմանակ կամ այլ գրութիւն եւ ֆրանկներ

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԴԱՍ ՄԸ

Առնավուտգիւղ բնակող ազգային մը,—առաջին անգամն է, կարծեմ, որ Առնավուտգիւղի անունը Թաղային խնդրի մը կը խառնուի,—Աբեւելքի միջոցաւ բողոքեց Գուրուչէշմէի Թաղական խորհուրդին դէմ, որ ի պահ դրուած արժեթուղթեր վաճառեր է առանց Պատրիարքարանի արտօնութեան։ Տընտեսական Խորհուրդն իրմէ առաջ ունեցած էր այդ հոգածութիւնը, փի բացատրութիւն հրաւիրելով այդ գործողութիւնը կատարող մարմինը։ Տակաւին չիմացուեցաւ վարչական չրջանակի մէջ այս մասին տրուած վերջնական որոշումը, եթէ արդէն տրուած է. բայց Գուրուչէշմէի մէջ, և մանաւանդ Գուրուչէշմէէն դուրս, հետաքրքրողներ կան այս հարցով. հանրային գործերու մատակարարութեան մէջ դրամը կարեւորագոյն տեղ մը կը բռնէ միշտ, և ուր որ դրամի ձայն կայ՝ ուրիշ ձայներ ալ կը խառնուին և ուշադրութիւնը կը կրկնապատկուի իրաւամբ։

Բայց պէտք չէ ենթադրել, թէ ամէն անգամ որ դիտողութիւն մը կամ բողոք մը կը լսուի այս տեսակէտով զեղծումը կայանպատճառ. կը պատահիր յապազում մը կամ փութացում մը, և երբեմն ձեւակերպութեան մը թերութիւնը սխալ գոյներով կը ներկայեն իրողութիւնը հանրութեան. իմացուածին նայելով, այս կամ ասոր մօտ դիրքի մը մէջ կը գտնուի Գուրուչէշմէի Թաղական խորհուրդը։ Ոչչափ որ կրցանք իմանալ, իր նախորդին օրէն անտուկին մէջ կնքուած կը մնան եղեր Լուսիլիի երկաթուղւոյ 66 արժեթուղթեր. քանի մը ամիս առաջ, երբ անոնց գինը մինչեւ 146 ֆրանքի բարձրացած կը տեսնեն, արտօնութիւն կը խնդրեն Տնտեսական Խորհուրդէն՝ վաճառել զանոնք, և գոյանալիք դրամը, որ 400 ոսկին կ'անցնի, յատկացընել եկեղեցիին կողուած եղող երկու չէնքերու կառուցման կամ այլ հաշուեն մնացած պարտքերու վճարման։ Տնտեսական Խորհուրդը բանաւոր կը գտնէ այս առաջարկը, նկատելով որ այդ արժեթուղթեր իրենց գնման դիմէն շատ աւելի կարժէին այն միջոցին, մինչդեռ անտուկին մէջ պահուած մնալով՝ հասոյթ մը չէին բերեր. և կ'երեւայ թէ, բերանացի կերպով կը հաղորդէ իր համաձայնութիւնը, միեւնոյն ժամանակ տեղեկագրելով Քաղաքական Ժողովին։ Գուրուչէշմէի Թաղականներուն սխալն հոն է, որ առանց սպասելու վարչութեան որոշման որ անշուշտ գրաւորապէս պիտի հաղորդուէր իրենց, կաճապարեն երթալ քակել արժեթուղթերուն ծրարը, մինչ անդին՝ Քաղաքական Ժողովը համաձիտ չի գտնուելով ներկայացուած առաջարկին, չեր հաստատեր զայն եւ կը ծանուցանէր Տնտեսական Խորհուրդին։ Այդ միջոցին, արժեթուղթերու վաճառումը կատարուած եր արդէն։

Այս քանի մը տեղեկութիւնները քաղելով չեղոք անձերէ,—վասն զի Գուրուչէշմէի՝ այն ծովեզերեայ փոքրիկ ու հանդարտիկ գիւղին մէջ ալ թաղային կուսակցութիւններ կան,—ու հրապարակ հանելով, նպատակ չունինք ոչ թաղական խորհուրդին պաշտպանութիւնն ստանձնել և ոչ անոր դէմ բողոքողներուն ուժ տալ։ Պատրիարքարանը գիտէ արդարապէս քննել խնդիրը և «կարեւորը տնօրինել»։ Ինչ որ ուշադրաւ է այս վաճառման շուրջը յարուցուած իրարանցումին մէջ, այն հետաքրքրութիւնն ու հոգածութիւնն է զոր Գուրուչէշմէի և իրեն դրացի գիւղի ազգայինները ցոյց կուտան իրենց եկեղեցիին ու դպրոցին նիւթական մատակարարութեան նկատմամբ։ և երբ ծանուցուի Վարչութեան վճիռը, որ կողմին ալ իրաւունք տուած ըլլայ՝ միշտ դաս մը պիտի գտնենք այդ վճռին մէջ։ եթէ թաղական խորհուրդը ձեւակերպութեան մը թերութենէն անդին անցած է, կամ նոյն իսկ այդքանին համար ալ քննադատելի նկատուի, ուրիշ թաղական խորհուրդներ, խնամակալութիւններ, հոգաբարձութիւններ ազգաբարութիւն մը ստացած պիտի ըլլան, թէ ինչպէս պէտք է խղճամիտ գտնուիլ հանրային դրամին գործածութեան եղանակին, ինչպէս չի ղեղել իրենց առջև գծուած սահմանէն, թէ պէտք չէ կարծել որ, քուէներու մեծամասնութեամբ ընտրուած կամ իբրեւ վստահելի նշանակուած ըլլալուն համար, ազատ են իրենց ուզած կերպով գործելու, մատակարարելու։ Թէ ժողովուրդ ու Պատրիարքարան միշտ իրաւունք ունին քննելու, պրպտելու, հսկելու. Թէ միակ թաղեցի մը իր անհատական ձայնն ալ կընայ լսել ընել տալ նոյնքան ուշադրութեամբ՝ որքան ամբողջ թաղեցին, բաւական է որ արդար ըլլայ իր դիտողութեանը մէջ։

Հակառակ եղրակացութեան մը պարագային մէջ, պիտի խրատուին՝ առանց շրջահայութեան և առանց ապահովութեան առաջ չի նետել անունն այն անձերուն կամ մարմիններուն, որոնք՝ իրենց կարողութեան չափով օգտակար ըլլալու պատրաստ, իրենց գիւղերու անկիւնը կ'աշխատին՝ անշշուկ անձնուիրութեամբ, իրենց իսկին հետեւելով, յարատեւ յոգնելով, օգտակարը միայն փնտռելով. և եթէ թերացում մը ունեցած են, որուն նպատակը բարի է ու գործադրութիւնը օգտակար, չի չփոթել զանոնք այնպիսիներու հետ որոնք, ազգային շրջանակի մէջ, մեծ գումարներու հետ կը խաղան, և երբեմն ասոր համար այնքան ջանադիր կ'ըլլան աքօղելու, ծածկելու, ոսկեզօծելու իրենց գործառնութիւնները։ Պարկեշտ աշխատաւորները զանազանել գիտնալ։

Ահա եղրակացութիւնը որուն կընայ յանգիլ, ընդհանուր տեսակէտով, Գուրուչէշմէի եկեղեցւոյն արժեթուղթերու վաճառման խնդիրը, եթէ եղրակացութեան մը յանգի, ինչ որ փափագելի է երկու կողմին համար ալ։

Տ.

ՅԱՆԳԱՊԱՏՈՒՄ

Անցեալ յունիսի ճիշդ 14ին—կրթական տարւոյն մէջ Թուական սին—չորս ուսուցիչներ խորհին միասին՝ Տրապիզոնի Թողով հայր, մայր, ամուսին, գալ այցելութիւն մը տալ Պոլիսին։ Դպրոց շրջելու մոռք, պայմանաւ, կը գնեն տոմսակ ու կը նստին նաւ և Սեւ Ծովու ոյուրն և հովը խոնաւ իրենց քար սիրտը չը կակղեր բրնաւ.—Եւ առաջ մրն ալ կը հասնին կուգան—փոքրանք հասնի միտ, վաղ կամ անագան—և կ'երթան Բերա՝—ուստ՝ հեշտ է այնքան քննել գպրոցաց ներկան... ապագան—Եւ հետեւեալ օրն իսկ, քայլով Ռ.Ռ.Ռ., մին մօրուսաւոր, ակնոցը քթին՝ առաջնորդ այլոց վսեմ եռանդին՝ հարցափորձելով քիչ մ'անդին ասդին, փողոցէ փողոց չաս կը պտրտին։ և վերջապէս չորս մանկավարժականք նաբեկեանի դրան առջեւ կառնուն կանգ. եւ ներքեւն—«Բաց մեզ Տէր, ահա՛ եկանք»։— Եւ ահա չորս օր անդուլ, անտաղտուկ, Ուսուցի՛չք՝ կանգուն, Տեսուչը նստուկ, ներսէն ու դրսէն խաղան պահուքտուկ (այս բարքն է արդէն Բերայի յատուկ, ուր լաւ բաներ միշտ կատարուին... գաղտուկ)— Հինգերորդ օրը, օր վ'ն ու վրսեմ, կեդրոնական մատչելով ի սեմ.դաս ու մանկավարժ կը գտնեն նըսեմ (և աշակերտներն ալ թերեւս սերբմ.)։ Հոնկէ չիմ չիտակ՝ մեր հիւրը անհրաւէր՝ կը շալկեն իրենց վճիռն անվաւեր և գործածելով ոտներ ու թեւեր, կնկին հլել Իւսկիւտարէն վեր. Պերպերեան—(ծանօթ առած մ'է ասի)—ադոր կը զրէ, աղէկ կը խօսի, բայց երբ կարգը գայ դպրոցի, դանի՝ հետը խօսք չըլլար էլել պակասի—Պերպերեան ժպտուն դէմքով, քիչ մը սեգ, կ'ընդունի գիրենք, կ'ըսէ, «ինչպէս էք»—«Տըրապիզոնի ուսուցիչներս հեգ...» և իրենց աչքին վրայ կ'ինչնէ մէգ, և ամոռի մը ծայրը լըռանիտ, կարծես փուչիրու վրրայ անհանգիստ, վախնալով շարժել իրենց ոտն ու գիստ, Ռ. Պերպերեանը գտնեն քիչ մը խիստ, պզտիկ մնալու վախ ու տագնապէն, այցելութիւնը հոն կարճ կը կապեն և ոտնկոլ հնչնկոլ Բոսֆորի ճամբէն, փոշիով թաթախ ու կարմիր՝ տապէն, Գումգաբու Տիկնանց յարկը կը գտնեն...։ Հոն վարժուհիներն, աղջիկներն ասեն, մեր չորս իմաստնոց չուրջը պար կազմին և յուսան խեղճերն որ մ'էկ անգամէն հաճոյ կը Թրեին ուղղութեան կողմէն...։ Զո՛ւր, անօգուտ չանք, ապարդիւն վատակ, մեր Մանկավարժներն ամենապատակ՝ այսպէս ցոյցերու չեն տար մէ՛կ բատակ և ղըժգոհ՝ դառնէն դուրս կ'ելլեն չիտակ (Այն օրէն ի վեր, օ՛ր անյիշատակ, Տիկնայք և Օրիորդք լա՛ն այն յարկին տակ...։) Անտի կը դիմեն (Գումգաբու նորէն) աղջկանց դպրոցն ուր հաւանօրէն զիրենք քիչ պատուով, գէշ ընդուներ են, զի ահա կոչուած քննելի տղան՝ գիտցող թէ կարկուտ ձիւն ինչպէս տեղան՝ չը կրնար—կորո՛ւստ, մ'ահ ու կախաղան—նըկարագրել մի պարզ փայտ սեղան... Իւսկիւտար Ս. Խաչ կը վազեն խկոյն, հոն վարժարանն ալ— պատուելիի բոյն—կը գտնեն վիճակն աղքատ. լիտնագոյն,—միայն արեւմտից վարդապետք ներկուն, կը հահին հաւել ձեռագործներուն...։ Եւ Թռչնոց պէս որ ցատքին ճիւղէ ճիւղ—տապանակ ուխտի, քրատց մէջ ի լիւղ—մեր չորս ուսուցիչք հանին Գատրգիւղ—բո՛ց վընտրէին— գտնեն չամանթաղ. տեսնելով թէ յայդ մեծ ազայից թաղ բարոյական դասերն են գանգաղ... և յուզուին իրենց հոգիներ մատաղ, երբ ուսուցիչը մի պարզ քահանայ քնուութեանց պահուն բերան բանայ... Հոնկէ ալ գժգոհ միշտ և յաւիտեան, այս ամբաստանիչ յարաչարժ ատեան, փութայ Սամսիա երթալ քննութեան։ Հան ալ չկայ կասգ, ծրրագիր, կանոն՝ որով դաս տրուին Ս. Գիրք ու Կրօն, այլ ինչ որ միայն լաւ կը գտնեն հոն՝ ասի ալ խիստ լաւ չէ... բաւականաչա՛փ. և երկու մատով միայն զարնեն ծափ... Եւ իրենք որ դեռ ցասմամբ կը ֆըչան, երեւոյթ, հըրաչք իրատ նարանչան, մատնացոյց կ'ընեն մեզ Կէսարի Փաչան— և Մաբրիպիւղը— վարժարա՛նք տիպար այց ուսուցիչներն՝ արժանեաց ամրաբ՝ յարաչխոյժ և ա՛խ—Ընթամբէ՛ֆաբ հարթելով ամէն խոչ խութ ու փապար, տգիտութեան ծառին կը զարնեն տապար...։ Մրն մեր Օրֆիքրան է, միւսն ալ Հայտէպէրվ, համալարանեան ընտիր կուսան բերբ, որոնցմէ ա՛լ բարբ, ա՛լ ընտիր, ա՛լ վի՛ր,—Թէեւ ցարդ անունն երբեք չէ լըսուեր,—կա՛ն մը կայ միայն, վե՛հ, երկնասլացիկ, որուն նախանձին ծրնէվ ու Լայբրիկ, գործանքն ու արդեամբ պատկառագդեցիկ, հատ մը միայն մեծ, միայն գեղեցիկ՝ որմէ ծագէ նոր ուսմանց հորիզոն—Հայոց այն գրաբա՛ցն ի Տրապիզոն ուր մեր Ո—սա—ցչէ՛ կը վարին պաշտոն։

ԱԼՓԱՍԼԱՆ

ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՑ
ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊՕԼԱԼ ՀԻԴԱԼՔԸ

Ա.

Հարուստ ծաղկազուարճ դարատատանց մէջ ալ կան գեղապաճոյճ հիւղակներ՝ ոսկեզօծ ձեղունեներով ու թաւշապատ կահկարասեօք։ Ամառ քարերով, ցածուկ տանիքով, անդարդ, անպաճոյճ հիւղակ մ'է Պոլալ, Ալպենց լարձուրը, մարգկային բնակարաններէ հեռու. համատարած ձեան ու սառնամանեաց ամայութեան մէջ, ամպահարձ վսեմաշուք գագաթներու հանդէսն տակ, ապալիրկ ժայռի մը կողին կախնած։

Տարօրինակ զիպուած մը ի միասին հաւաքած է այն փարիկ խմբակը, որ առաւօտուն կանուխ ճամբայ դնելէ այցելու սոյն հիւղակը։ Տիզոյն քարոզիչը պիտի լինի մեր առաջնորդը։ Զմեռներն Հոմ կը քարոզէ, ամրան երկու ամիսները հոս բազում տարիներէ ի վեր։ Սկովտացի հովիւ մ'է մէկ ադամն այս խումբին, յագնած ու տարաբաց հանգչելու եկած է սոյն հովտին մէջ։ Առաջին անգամ է որ պիտի ձեռնարկէ ճամբորդութեան մը Ալպեանց խորերը։ Ֆիլատելֆիոյ քարոզիչ մ'է միւսն ալ, որ նոյնպէս եկած է հոս կազդուրուելու։ Անգլիացի վաճառական մը և իւր կինը, որք շատ մը տարիներէ ի վեր սովոր են հոս գալ ամէն երկու ամիսներն անցընելու։ Եւ ասոնց հետ հայ մը։ Ամենքս ալ դեռ քանի մ'օր առաջ իրարու բոլորովին անծանօթ, այժմ ո՛չ միայն ծանօթներ, այլ բարեկամներ ենք։

Պատրաստութիւններս կատարուին հագնելու։ Մեր կօշիկներուն լայն ներքաններուն վրայ սրածայր բեւեռներ կը գամուին, մեծաւ մասամբ Պատրաստեն մեր ալպեան անհրաժեշտ ցուպերն։ Կապոյտ ակնոցներ կը պաշտպանեն մեր աչքերն, և մեր օրուան պարէնի ծրարին ալ ապահովապէս մեր գրպանաց մէջ դիտեղուած։

Մեր կառքերը կը սահին լայն ու ընտիր պողոտայէն, մին անոնցմէ որ այս լերանց ու հովտաց մէջ կը տարուծին ամէն կողմ։ Ցորձանուտ գեղ ժայռերու իւր նեղ անցքին մէջ գալարուելով թաւալելով կը գոռայ անդունդին մէջ։ Ոլորապտոյտ փրփրագեղ ջրվէժ մը կը գլորի մեծ թռիչով մօտակայ լիրան մը կողերն ի վար։ Մայրիի ստուերաւոր անտառակներ կը տարածուին երկուստեք։ Եւ հեռուն, ձիւնածածուկ գագաթներ յիրկինս ի վեր կը կարկաչին առաւօտեան վճիտ լուսովը ցոլալով։

Կանգ կառնուն մեր կառքերը։ Կանոնիկք հեռուստ խառն ի խուռն քարանեներու և ոլորկ ժայռերու վրայէ և քանի մը վայրկեան վերջ Մոնթրեէզ լայնատարած սառնարանին ստորոտը կը գտնուինք։ Հոսանքներ, փակներ կը սպրդին իւր կողերէն, ամէնուրեք խոխոջալով և դեռ մը կը ձեւացնեն մեր ոտից տակ։ Հոս ալ մեզմէ-իւրաքանչիւրը կ'զգաստի քիչ մ'ատեն տեսակ մը իւղով ծծելու իւր դէմքն ամբողջ. անհրաժեշտ նախգուշութիւն մը, քանզի այնքան կիզիչ են արեւուն ճառագայթներն այս սառնարանաց վրայ, որ շուտով կը խանձեն անպատսպար մարթն ամբողջ։

Գրեթէ գնգաթնահայեաց պատի մը պէս կը ցցուի մեր առջեւ հսկայ սառնարանը։ Վեր պիտի բարձրանանք. կը շարունք կարգալ մի զիսով գկնի։ Շատ անգամներ այսպիսի խումբեր հոստ պարանով մը կը կապուին իրարու, բայց հարկ սեպած չենք զայդ այն պտոյտին համար որուն մենք պիտի ձեռնարկենք։ Նեղ ատիճաններ կոփուած են սառնարանին կողին վրայ, և մենք զգուշութեամբ կը բարձրանանք քայլ առ քայլ, մեր աչքերը մեր ոտներուն վրայ յառած, չը համարձակելով ետ կամ մեր շուրջը նայիլ, զի մի գուցէ անդիմադրելի թաւալեմ մը ենթակուելով դէպ ի փոր սայթաքնք։

Եւ ահա սառնարանին վրայ ենք վերջապէս, աւելի արագ և աւելի անդիւրաբեկելով կը յառաջանանք։ Սառնեղէն ալիքներուն վրայ կ'ելլենք, սառնեղէն անձուկ հովտաց մէջ կը մրջնենք։ Հոս կը դիտենք պրպտապտոյտ վակ մը, որ մրմնալով կ'աճապարէ գէպ ի վար։ Հոն գալարուն հոսանք մը, որ կը գոռայ իրրը իր անցքին մէջ, զոր ինքն է պեղած։ Հոս կապուտակ լճակ մը կայ հանդարտիկ հոն ջրվէժ մը։ Անդդպարար խոտոչներ կը բացուին մեր ոտից տակ կամ զգուշութեամբ կ'ոտնակոխեմ, կամ կ'ոտքատրիք երկայն շրջան մը կատարել։ Ամենուրեք կ'զարմանք սառնարանին մարմնոյն վրայ բացուած ճեղքերուն մէջ ցոլացող ակնահրապոյր կապուտակ գոյներուն վրայ։

Բանիցս կը մոլորինք այ։ Բուսական ժամանակէ ի վեր մեր առաջնորդն այցելած չէ այս սառնարանին, և սառնարանը շէ հաստատուն. և անփափոխ մարմին մը ինչպէս կ'երեւի, այլ շարժուն և փոփոխութեանց ենթակայ։ Մեր ընկերներէն երկուքը փորձառու են, իրենց հատու տապարներով մեր ոտից կռուանները կը փորեն ուր որ հարկ է. մեր ձեռքէն կը բռնեն, մեզ կը խրախուսեն, և այսպէս ապահով կ'առաջնորդեն։

Աւելի քան երեք ժամ սառին վրայ քալելէ վերջ ի տես կուգայ այն հիւղակը, դէպ ի ուր կը գիմէինք։ Սպիտակափառ խրճիտ գագաթներ կիսաբոլորակ մը կը ձեւացնեն մեր դիմացը։ Մեր առաջնորդը մատանիով կ'ոսկէ զանազ մի առ մի անոնց անունները յիշելով։ Այս 14 հազար ոտք բարձր է, այն 15 հազար ոտք։ Իրենց ձեան անբաւ կոյտերը գրեթէ մինչեւ մեր ոտից առջեւ կը հասնին։ Ձեան այս անչափելի կոյտերէն է որ կը կազմուին սառնարանք։

Փոքրիկ հիւղակ մ'է այս, ուր հազիւ բան հոգի կրնան տեղդիլ։ «Այպենց Ընկերութիւնն» իւր ծախքիւ և մեծ զոհողութիւններով կանգնած է այսպիսի հիւղակներ այս լերանց տարածութեանց մէջ այցելուաց գործածութեան համար։ Որչափ յաճախ անակնկալ փոթորիկներ կը պատահին այս բարձրութեանց մէջ, և կը փոփոխին այցելուին կեանքն, եթէ բոլորովին զուրկ ըլլար այսպիսի պատսպարաններէ։

Հիւղակին երկայնութեամբ կը տարածուի մի՝ ինչ որ կը նմանի լայն ու երկայն մուրճի մը, յարդով լեցուն։ Այս տաքուկ անկողնի տեղ կը ծառայէ։ Քանի մը բարձեր ալ կան զրուած, նոյնպէս յարդով լեցուն։ Վերը զարդի վրայ չարուած են հոստ բուրդէ վերմակներ։ Գետինը կայ տեղան մը երկու կողմը նստարաններով։ Մէկ անկիւնը չինուած է աւանդական ոճով վառարանը. փայտը պատրաստ բռնկցուելու, և սուն ալ առ կախ։ Խոհանոցի կարեւորագոյն գործիներու հաւաքածոյ մը, իւրաքանչիւրն իր տեղը դրուած։ Մնոտուկ մը բանալով կը գտնենք պնակներ, գաւաթներ, գոյներ, դգալ, պատառաքաղ և այլն։ Դարակի մը վրայ կը նշմարուի ալքոհոլի ճրագ մը լուսկիի տուփը մօտիկն։ Առաստաղէն կախուած է խոչոր լապտեր մը, մութը մնացած այցելուին քայլերն առաջնորդելու համար։ Պատնիվայր կախուած են քանի մը երկայն սրոցներ։ Մօտը զօրաւոր պարանեներ ծալք մը։ Պատուհանին մէջ զրուած են քանի մը չիչեր կազդուրիչ բմպելիքաց և քանի մը տուփ ալ ուտելիքներ։

Ա.

ԻՐԵՐԻ ԻՐԵՐԵՒ ՈՒՏԵԼԻՔ

Իւղերը լաւ ուտելիքներ են, և նպաստաւոր պայմաններու ներքեւ առողջ չափահաս մը կրնայ անոնցմէ մեծ քանակութեամբ մարսել ու օգտուիլ։

Անգամանութեան ուսումը կը ցուցնէ թէ Բուսիլը մեծ ուշադրութիւն տուած է մարդկային մարմնոյն կողմէ իւղոտ նիւթերու մարսուելուն և մարմնոյն փոխարկուելու միջոցներուն։ Այս իրողութիւնը կրնանք համարել ապացոյց մը թէ իւղը ի բնէ օգտակար նիւթ մ'է։ Եւ սակայն ընդհանրապէս կը կարծուի թէ վնասակար է, և դայն ուտողը յաճախ անհանգիստ կ'ըլլայ ու սամսքսի նեղութիւն կ'ունենայ։ Բնականօրէն ապրելու համար, ամէն մարդ օրուան մէկ մասը անցընելու է ֆիզիքական մարզանք ընելով, եթէ կարելի է՝ բաց օդին մէջ։ Մարզանք անհրաժեշտ է ճարպի կամ իւղի մարսողութեան։ Մարզանքի չգոյութիւնը մին է այն պատճառներէն որոց համար իւղերը յաճախ կ'աւելին զանազան ուտողին առողջութիւնը։

Իւղերէն սմանք գիւրին կը մարսուին, սմանք դժուար։ Կարագ և ձկան իւղ ամենէն աւելի գիւրաւ կը մարսուին։ Գրեթէ կարելի չէ շաբաթանցել ձկան իւղի արժէքը իբրեւ կազդուրիչ դեղ հիւծախտային հակամէտ ծնած մանկիկ մը որ կ'ապրնուի հազով, կազդուրեմբ կամ ողնայարի կորութեամբ։ Նոյն նպատակին համար կարագին արժէքը նոյնքան չէ ճանչցուած շատ մարդոցմէ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (40)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ
ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

—Հակակցար անուշտ թէ, կ'ըսէր իր բարեկամին, որի ուղղուած են այն նամակները զոր տոքթորը չուզեր ձգել Պէլֆիէյլի նամակատունն և թէ յանձն կառնէ մինչեւ Սերնէ, երկու մղոն հեռու տանիլ... Ասոնք այն նամակներն են զորս կ'ուզէ իրմուա մարդիզուհին։

—Կատարելապէս, ըսաւ Մաքսիմ Բերին, որ արդարեւ հակնալու երեւոյթ ուներ։

—Եթէ կարենայինք, յարեց իր ընկերը, ձեռք անցունել այս նամակներէն մէկը, պիտի փրկուէինք։

—Այո, բայց ի՞նչպէս ընել... հաւանական է թէ տոքթորը զանոնք տուփին մէջ կը նետէ և թէ հասցէն չպիտի բերէ քիթիդ տակ դնել։

—Ոչ, բայց իր մէկ ուղեւորութեան միջոցին կարելի է ձեռք անցընել զայն։

—Եւ ի՞նչպէս։

—Պէլֆիէյլէն ի Սերնէ ճամբուն վրայ անտառ մը կայ որ միշտ ամայի է, մանաւանդ այս ժամուս...

—Թերեւս վրան յարձակիլ ուզես...

—Մտածեցի, բայց ատկից աղէկը գտայ։

—Աւելի աղէկ, վասնզի գիւղական յարձակում մը, ցորեկ ատեն...

—Ցորեկեայ յարձակում մը պիտի ըլլար ամէն պարագայի մէջ, ըսաւ Պէք-տը-Քանառ խնդալով։

—Լաւ, գիւղական կամ ցորեկեայ յարձակում մը վտանգաւոր է... մանաւանդ որ տոքթորն ուժով է, կրնայ ինքզինքը պաշտպանել և այս բան թերեւս մեր ուզածէն աւելի հեռուն տանի մեզ... Եթէ խորամանկութիւն բանեցնենք...

—Միաբէ անցընելու չէ այդ։ Խորամանկ է ան... Զգոյշ կը կենայ... Ուստի ես ուրիշ բան մտածեցի...

—Տեսնենք...

—Ի Սերնէ նամակատուփ մը կայ, ինչպէս ի Պէլֆիէյլ։ Այս տուփին պարունակութիւնը կը յանձնուի այն կառապանին որ Պէլֆիէյլ կուգայ, որ Ռոնի ռա-ֆի պանդոկը կ'իջնայ, և որուն հետ ծանօթացած ենք...

—Հայր Լընոռմանը, գիտեմ...

—Հայր Լընոռման խիլը կը սիրէ և աղէկ մը գինովցնելով զայն...

—Կը կարծես թէ պիտի թողո՞ւ որ քեզի նամակներուն մէջ խոթես։

—Պրնամ խոթել առանց իր նշմարելուն։

—Բայց իր պարկին մէջ ուրիշ նամակներ ալ պիտի գտնուին. ինչո՞ւ պիտի ճանչնաս...

—Եւ տոքթորին գլո՞ը։

—Կը ճանչնա՞ս։

—Դեղագիր մը չտուա՞ւ ինծի, և խնամով չպահեցի՞ այն դեղագիրը։

Եւ կեղծ փիրեղակը գրպանէն հանեց քառածալ փոքր թուղթ մը։

—Ամեն բան կը մտածես, գոչեց Մեծփորը աքանչացած...

Պէք-տը-Քանառ յոյժ գոհ կ'երեւար իր գիւտին վրայ։

—Էյ ուրեմն, ըսաւ զուարթօրէն, ի՞նչպէս կը գտնես իմ պզտիկ յատակագիծս։

—Փառաւո՛ր, կատարեալապէս փառաւոր։

—Կը կարծե՞ս որ դիւրաւ ի գործ պիտի դնենք։

—Համոզուած եմ...

Սրիկան ձեռքերը կը տիրէր, բայց յանկարծ կեցաւ։ Երկու նստարանով փոքր կառք մը կ'երեւէր աւանին ծայրը։

—Տոքթորն, ըսաւ Պէք-տը-Քանառ... Սերնէէն կուգայ։

Տոքթորն երկու մարդոց քովէն անցաւ զրոս նոսա չճանչցաւ։

Բայց Քոնոմանթէն Պուռիյեան, կարծես հեգնելու համար իր հակառակորդն, ողջունեց զայն խոնարհելով և քովը գնաց ըսելով.

—Ձեր տունէն կուգանք, տոքթոր։

Պ. Պեռլօ կեցուց ձին, չսիրեցաւ երկու մարդերը։

—Իմ տունէ՞ս, ըսաւ, հիւանդ էք։

—Ձեր շնորհին ա՛ն հիւանդ չեմ։

—Ի՞մ շնորհիս։

—Զէ՞ք ճանչնար զիս։

—Իրաւ որ ոչ։

—Ռոնի ռա-ֆի փերեզակը, ադէկ գիտէք։

—Ա՛հ, ըսաւ, հիմակ յիշեցի։ Եւ ի՞նչպէս ես, տղա։

—Շատ ադէկ... Ձեր էլիքսիրն ադէկցուց զիս։

—Շատ լաւ... շատ լաւ...

Տոքթորը վեր կառնէր խարազանը նորէն ճամբայ հանելու համար Ռոզէթը։

—Ձեր տունը գացի, շարայարեց կեղծ փերեզակը, նախ ձեզ շնորհակալ ըլլալու, յետոյ դրամը վճարելու...

—Օ՛հ, զրամ վճարել ինձի՞... ըսաւ Պ. Պեռլօ... կարծեմ հարուստ ըլլալու չէք, և ես բան մը չուզեցի ձենէ...

—Ձեր ազատին երեք ֆրանք ուզեց։

—Երեք ֆրա՞նք, գոչեց Պ. Պեռլօ, բայց խ՛ոզ է նա։ Ակից անցնող բոլոր մարդերը կործանե՞լ կուզէ այդ կինը... Եւ տուի՞ք...

—Այո, տոքթոր...

—Ի՞նչ դժբախտութիւն որ հոն չգտնուեցայ...

—Կուզէինք ձեզ ապասել, ըսաւ Պէք-տը-Քանառ ենթադրելն, բայց ըսին թէ անշուշտ ուշ պիտի գաք, վասնզի Սերնէ գացեր էիք նամակ մը ձգելու...

Տոքթորն ակամայ ծարաւաց, և Պէք-տը-Քանառ, որ գանիկա կը գիտէր, շատ լաւ նշմարեց այդ տարուաբը։

—Եւ ո՞վ ըսաւ ձեզի ատիկա, հարցուց տոքթորը նուազ սիրալիր կերպով քան առաջ, Պրիժիթը։

—Ոչ, տոքթոր, ուրիշ կին մը որ հոն կը գտնուէր։

Պ. Պեռլօ հանգստացեր էր... Վերջապէս մեծ չարիք մը չկար եթէ այդ օտարականերն իմացած էին իր Սերնէ երթալը՝ նամակ մը տանելու համար։ Ոչչունեց զանոնք, առողջութիւն մաղթեց Պէք-տը-Քանառի, ակառները շաչեցուց Ռոզէթը գրգռելու համար և վեր ելաւ աւանէն հանդարտութեամբ...

—Ցաւ կը զգամ, ըսաւ Մաքսիմ Բերին իր ընկերոջ, այս մարդը խարիսնուս։ Այնքան ազնիւ մարդու երեւոյթ ունի։

—Բէ՛հ, ըսաւ Քոնոմանթէն Պուռիյեան, ամէն մարդ իր գործը կը նայի... Երբ ճամբուզ վրայ բար կը տեսնես քեզ նեղող, ոտքովդ անդին կը հրես, սակայն այդ քարը բան մը չէ ըրած քեզի։ Շատ ազնիւ ու անվնաս քար մ'է։

Մեծփորը չպատասխանեց...

Զ.

Քանի մը օրէ ի վեր Պէք-տը-Քանառ և իր բարեկամը Սերնէ հաստատուած էին... Սերնէ խոյսը ուան մ'է ամբիթատեր ձեւով շինուած երկու բլուրներու վրայ սրոց մէջտեղէն փորը առուակ մը, վեմե ու գոգորիկ, ամրան նուազ ֆիտներով ծաղկազարդուած, ոսկեգոյն լայն կոկոններով ասանդազարդուած ափերով։ Այժմ փոքր առուակը ոտաց տակ էր. ա՛լ չէր լսուեր իր մրմունջը, և մարգագետինները, զոր կոռոգէր՝ ասէն բիւրեղացած էին։ Շատ սառակ ցուրտ մը կար։ Կարծեցեալ փերեզակները երկրին հետ ծանօթանալու համար նախ սկսած էին տունէ տուն պարարել իրենց ապրանքը ցուցնելով, և իրենց առաջին պատանիներէն ձեռք բերած անյաջողութիւնեն չուտով զզուեցուցած էր զիրենք այս աշխատութենէն որուն չէին վարժուած և որ բնաւ շահեկանութիւն մը չունէր իրենց համար։

Սերնէի երկրորդ բլուրին կատարը կը գտնուէր պանդոկ մը՝ մղամուրճի թուփով մը զարդարուն որ կը տատանէր անոր պատուհաններուն առջեւ և որուն անունն էր Արծաթէ Դրամ-ոչ։ Այս պանդոկն էր որ կը կոչուար Պէյֆիէյլի սուրհանդակը, երբ Սերնէէն անցնէր. անկից կառնէր Սերնէի նամակներուն պայուսակը և օրի կը խմէր տաքնալու համար, երբ իր կառքին մէջ գտնուէին բաւական առատաձեռն ուղեւորներ որք խմցունէին իրեն։

Ցարմէ հետէ Սերնէ կը գտնուէին, Պէք-տը-Քանառ և իր բարեկամը պանդոկը եկած էին սուրհանդակին անցնելու պահուն։ Ամեն անգամ խմցուցած էին Լընոռմանի քանի մը գաւաթ բռնեակ, և այդ պատուական մարդը, որ շատ կը սիրէր այս տեսակ քաղաքավարութիւնները, ծանօթ մը բարեկամ մը ըրած էին։

Ինչպէս կը տեսնուի, երկու սրիկաներն աչք չէին հեռացներ իրենց ծրարիրը... Հայր Լընոռմանը խօսեցնելով հանդերձ տեղեկութիւններ առած էին որոցմով Քանոմանթէն Պուռիյեան կրցած էր իր յատակագիծին բոլոր մանրամասնութիւնները ճշդել և արդէն տեղն ու վայրկեանն ուր պիտի կրնար ձեռք անցունել հեռագիրներուն պայուսակը։ Հայր Լընոռման Ք... կը հասնէր, քարաքաղաքին այն գաւառակին ուր կէս ժամու չափ, երբեմն երեք քառորդ կանգ կառ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 27.8 ՕԳՈՍՏ. 1895

Քաղաքական կացութիւն

ՕՐՈՒՍԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Կաթոլիկ լրագրոյ հոչակաւոր խմբագրապետ Մէսչէրսքի իշխանին մէկ յօդուածն օրուան խնդիրն է Ռուսիոյ մէջ։ Յայտնի է թէ իշխան-հրապարակագիրն օրուան խնդիրներուն վրայ իւր կարծիքն համարձակ զրուցելու արտօնութիւն կը վայելէ։ Կծու յօդուած մը գրելով Հապէշաստանէն եկած պատգամաւորներուն և զանոնք Ռուսիա առաջնորդող ռուս երկրախոյզ Պ. Լէոնդիէվի դէմ, իշխան Մէսչէրսքի բացարձակ հոչակեց թէ «այս պատգամաւորութիւն խաբէական գործ մ'է պարզապէս։ Բոլորովին սուտ է այն խօսք թէ այս Հապէշք Մենելիք կայսեր ներկայացուցիչներն են։ Անոնք անանուն հապէշ բանտանկիներ են, զորս Պ. Լէոնդիէվ իւր անձնական շահուն համար ապրիէն անդիէն ժողված և Ռուսիա բերած է, որպէս զի իւր անձնական զուարճութեան ու բանտանկութեան համար ձեռնարկած ճամբորդութեան ծախքը կառավարութենէն ստանայ։ Պ. Լէոնդիէվ ուստի՞ց գտաւ իւր հապէշ եպիսկոպոսն։ Հապէշաստանի մէջ եպիսկոպոս չկայ, բայց որոյ հեռաւ գոյութիւն կրօնական հրեւոյթ մը տալ պէտք էր, Պ. Լէոնդիէվ և Տ. Եփրեմ՝ պարագային համար եպիսկոպոս մը ստեղծեցին։ Պ. Լէոնդիէվ դիտէր թէ Ռուսիա եկող ժամանակ դեսպանութիւնք իրենց հետ պատուանշանները կը բերեն։ Հապէշաստանի մէջ պատուանշան չկայ, բայց որոյ հեռաւ գոյութիւն կրօնական հրեւոյթ մը տալ պէտք էր։ Պ. Լէոնդիէվ և Տ. Եփրեմ՝ պարագային համար եպիսկոպոս մը ստեղծեցին։ Պ. Լէոնդիէվ դիտէր թէ Ռուսիա եկող ժամանակ դեսպանութիւնք իրենց հետ պատուանշանները կը բերեն։ Հապէշաստանի մէջ պատուանշան չկայ, բայց ստոր ալ ճարը գտնուեցաւ։ Պ. Լէոնդիէվ և իւր ընկերք ձեռնարկեցին հաստատել «Սողոմոնի Կնիքին պատուանշանն»։ Այս նոր-բան պատուանշան, թանկագին զմրուխտ քարերով զարդարուն, ալ և ահեակ բաշխուեցաւ։ Նշանակարերէն ոմանք հետաքրքրութիւն ունեցան փորձ ստանալու։ Ցոյց տալ իրենց ականակուռ հապէշական պատուանշաններն, և անոնցմէ իմացան որ մնուրական զմրուխտ քարերն ուրիշ բան չեն բայց եթէ հասարակ ապակի։ Մէյ Տամդոիշխան ո՛չ իւր ընկերք վկայական մ'ունին ցուցնող թէ ո՛վ և ինչ են իրենք։ Զիք մնաւ ապացոյց թէ անոնք Նէկուս (վեհապետ) Մենելիքի ներկայացուցիչներն են։ Ռուսական մայրաքաղաքին պաշտօնական մարմին ինքնակոչ հապէշ դեսպանութիւնն ընդունեց Պ. Լէոնդիէվի խօսքով, և բոլոր փեղերաթերթերուն մէջ զոհ գնաց։ Պ. Լէոնդիէվ իւր 30,000 ռուբլին ընդունեց, և իւր ճամբու ծախքն առաւելապէս գոյացած ըլլալով, շատ գոհ է։»

* * *

Մէսչէրսքի իշխանին այս հրատարակութիւն այնքան աւելի արտայայտութիւն պատճառեց ոյժգն յայտնի էր թէ հապէշ պատգամաւորութիւնը նոյն իսկ Զարին ներկայացած էր, և եկեղեցական ամենաբարձր իշխանութեանց, ինչպէս և կառավարութեան կողմէ մեծարուած։ Ուրեմն, Հապէշաստան գացած ռուս պատգամաւորութեան գլուխ Պ. Լէոնդիէվ խաբէութիւն մ'ի գործ դրած էր։ Անմիջապէս խմբագիրներ ցոյցն տեսնել զՊ. Լէոնդիէվ, որ ըսաւ թէ՝ եթէ գործին մէջ խաբէական բան մը կայ, Կրոնքպանին յօդուածն է։ «Ուրեմն, ինչո՞ւ համար վատահամարութեան դատ չենք բանար անոր դէմ։» Պ. Լէոնդիէվ պատասխանեց թէ քանի որ իւր հապէշ բարեկամք Ռուսիոյ մէջ են դեռ, չուզեր ցոյց տալ դիմակցութիւն յարուցանել։ բայց անոնց մեկնելուն պէս, գիտէ իւր ընելիքը։ Լրագրիք գոհ չմնացին Պ. Լէոնդիէվի պատասխանէն, և վերին ծայր անհամբերութեամբ ու հետաքրքրութեամբ կը սպասեն զաւեշտին վերջը տեսնելու։ Բայց ուշադրաւ պարագայ մ'է որ սինչ ծանուցուած էր թէ հապէշ պատգամաւորութիւնը մնացեալ պիտի հաստատուէր Ռուսիոյ մէջ և ռուսական միայուն պատգամաւորութիւն մ'ալ Հապէշաստան պիտի ղրկուէր, այս խորհուրդ մի կողմ թողուեցաւ Կրօնքպանին յօդուածէն ետքն, և Հապէշք այս օրերս կը մեկնին Օտեսայէ, ռուսական չոգենաւով Բոր-Սայիտ երթալու համար, ուստից ֆրանսական չոգենաւն Օպոք պիտի տանի զիրենք։

* * *

Հապէշ պատգամաւորաց խաբէութեան վրայ կասկած յառաջ բերելու նպատակաւ Մէսչէրսքի իշխանին յիշած պարագայնեբէն մին սա է թէ պատգամաւորութեան գլխաւոր անդամներէն միոյն հարցուեր է թէ «Հապէշաստան նաւահանգիստ ունի՞ Կարմիր ծովու վրայ»։ Հապէշը նախ վարաներ է պատասխանել, յետոյ ըսեր է թէ չի գիտեր, բայց ի վերջոյ յիշեր է թէ «Հապէշաստան ժամանակին նաւահանգիստ մ'ունէր Կարմիր ծովու վրայ, բայց երկար ատենէ ի վեր այն ծովեզերեայ քաղաք ցամաքին մէջ հոս գացած է քանի մը հարիւր մղոն տեղ։» Բայց Մէսչէրսքի իշխան չէր սպասեր անշուշտ որ այս տգէտ եթովպացիք Աչխարհագրական Համաժողովոյ մը մէջ փայլելու չափ աշխարհագէտ ըլլային։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ԲԱՂԴԱԴՈՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պ. Ռոպէռ Միլէլ, հանրածանօթ պոնապարդեան քաղաքագէտն ու հրապարակագիրը, բաղդատութիւն մը կ'ընէ անգլիական և ֆրանսական նախարարութեանց միջև, անգլ. ընտրութեանց հետեւանօք։— «Վեց տարի շարունակ, Լորա Սալզպըրի պիտի կառավարէ Անգլիան օգնութեամբ հոծ մեծամասնութեան մը, որ գիտէ թէ ինչ բանի պէտք ունի երկիրն, և թէ ինչ ընթացք պէտք է բռնել և յարատեւել անոր մէջ։ Երկիւղ չունենալով խորհրդարանական տագնապէ, և իրենց կուսակիցներուն յարատեւ հաւատարմութեան վստահելով, անգլ. նախարարք պիտի կրնան յարգարել ազգայն, ուսումնասիրելով կարեւոր և տիպողական ներքին բարենորոգմանց օրինագծերն և բաւական երկար ժամանակի մը համար գործ պարապտել։ Ցանգուշն պիտի ըլլան կամ խոհեմ՝ պետական շահուն համամասն։ Կառավարութիւն մը և որոշ քաղաքականութիւն մը՝ ահա՛ այս երկու բաներն Ընտրութիւնք տուին Անգլիոյ։ Մ'ըշտի տարբեր է Ֆրանսական նախարարութեան դիրքն։ Անտարակոյս Պ. Ռիպօ նշանաւոր ատենաբան մ'է, և կը խոստովանիմ յօժարակամ որ եթէ յղանալու, ծրագրելու իրաւունքն ունենար և դրծելու ազատութիւնը, գեղեցիկ գէպք մը կը հանդիսանար ֆրանսացի պետական մարդոց ականաւոր շարքին մէջ։ Իւր պաշտօնակիցներէն ոմանք ալ փայլուն տարանդ մը ցոյց տուին։ Բայց և այնպէս, խորհրդարանական շահերու տակաւ ընկերակցութիւն մը կը կազմեն միայն, զուրկ կապակցութենէ, ընդհանուր գաղափարներէ, կամ որոշ հիմնագրէ։ Ճշդի՛ չեն կազմեր հոծ և գործօն վարչութիւն մը։»

Պ. Միլէլ զայս կը վերագրէ խորհրդարանական ընտրութեանց կատարման կերպին Ֆրանսայի մէջ։ Պատանական ընտրելիութիւն, ճնշում, կաշառատուութիւն, գեռ ես կը շարունակուին, և ընտրութիւնք անկեղծ չեն, ոչ ալ իրապէս ազատ։ Այս պատճառաւ, ընտրութիւնք երկրին բուն համզումը չեն ներկայացներ, և մեծամասնութիւնք վստահելի չեն։ Անգլիոյ մէջ բանը տարբեր է բոլորովին։ Հոն ընտրութիւնք անպէսպի ազգին բուն կարծիքը կը յայտնեն, և ոչ ուրեք աւելի ազատ են քան Մեծին Բրիտանիոյ մէջ։ Պ. Միլէլի բանաւոր եզրակացութիւնն այս է թէ խորհրդարանական ազատ ընտրութեանց չնորհիւ միայն Ֆրանսա պիտի կրնայ հիմնել խորհրդարանական դրութիւն մը նման անգլիականին։

ԱՆԳԼԻԱ. — Նախարարական լրագիրներն Ընտրութեանց մէկ որոշ արդիւնքը մեծ գոհութեամբ կը հաստատեն։ Աւելի քան տասն տարիէ ի վեր անգլիական կուսակցութիւնք գերի եղած էին իռլանտական կուսակցութեան, որ կարող էր մէկ կամ միւս կողմն հակելով՝ ուզած կուսակցութիւնն ի պարտութիւն մատնել։ 1885 ին Պ. Կլատսդոն կոչում ըրաւ ընտրողներուն՝ «Երեսփոխանութիւնն ազատելու իռլանտական կուսակցութենէն կախում ունենալու հարկէն», նախարարական կուսակցութեան այնքան ստուար մեծամասնութիւն տալով որ կարենայ իւր ուզած օրինագծերը քալեցնել՝ առանց պէտք ունենալու իռլանտացիներուն աջակցութեան։ Ընտրողք այն ատեն մարկ չըրին Պ. Կլատսդոնի խօսքն, և ազատական այնպիսի կուսակցութիւն մը կազմեցին որ բացարձակ կախում ունէր Փառնէլեաններէն։ Ասոր վրայ, Պ. Կլատսդոն ուրիշ կերպա՛ չկրցաւ իռլանտացիները շահիլ բայց եթէ ծանօթ օրինագիծը ներկայացնելով։ Անկէ ի վեր Փառնէլեանց ոյժը միշտ կը զրաւուէր Երեսփոխանութեան մէջ, և լուծեալ խորհրդարանին մէջ ալ օրուան նախարարութիւնն իռլանտացիներէն կախում ունէր՝ մեծամասնութիւն կազմել կարենալու համար։ Հիմակ այս ամենայն փոխուած է։ Ընտրողք այնպիսի մեծամասնութիւն մը տուին Լորա Սալզպըրիի որ օրուան նախարարութիւնը բոլորովին անկախ է իռլանտացիներէն, և ինչ որ ալ ընեն իռլանտացիք, չեն կրնար ի պարտութիւն մատնել նախարարութիւնն։ Այսիկա այնքան ակներև է որ իռլանտացիք, համոզուելով որ նոր Երեսփոխանութեան մէջ պիտի չկրնան ազդեցիկ ընթացքի հետեւիլ, իրենց մէջ առաջուընէ աւելի պառակտած են, ու մոռցին դրած են ազատական կուսակցութեան կողմէ եկող հրահանգներուն ականջ չկախել այլ եւս։ Հետեւապէս, թէեւ նախարարական մեծամասնութիւնն է 152 քուէ, (տե՛ս 153ի պիտի բարձրանայ ազատական Պ. Կրիլի ատենապետ վերընտրուելովը.) բայց յայտնի է թէ իռլանտացիք առաջուան չափ կանոնաւորապէս պիտի չյաճախեն ի խորհրդարան՝ նախարարական խօսքերը չզրալով իրենց կռնակին վրայ, և Լորա Սալզպըրիի դահլիճն մեծամասնութիւնն ինքնին պիտի բարձրանայ մինչեւ 200 ի։

Պ. ՃՈՆ ՄՈՐԼԻ նորակամ երեսփոխանութեան մասնակցիլ կարենալու համար, ազատական երեսփոխան Պ. Քոգրէն յանձնառու եղեր է ի նպաստ անոր հրաժարիլ իւր սթոռէն։ Բայց Պ. Մորլի որոշեր է ժամանակ մը հեռի կենալ քաղաքական կեանքէ, և ի գլուխ հանել գրական գործ մը որուն կ'աշխատի քանի մը տարիէ ի վեր։

ԱՆԿԼԻՐԷԱՆ ԿԴԵՐՆ իւր այժն զգալի բրաւ այս անգամի ընդհանուր ընտրութեան մէջ։ Ցոյտի է թէ Կալվէսի եկեղեցական ծրագիրն անհաճոյ էր անկիրքան կղերին մեծագոյն մասին։ Նախորդ երեսփոխանութեան 180 անդամներ Բ. ընթերցմամբ քուէարկած էին Կալվէսի մէջ անկիրքան եկեղեցին պետական եկեղեցի ըլլալէ դադրեցնող ծրագիրն։ Արդ, այս 180 երեսփոխաններէ 73ը չկրցան ընտրուիլ այս անգամ, և մնացեալներուն ստացած մեծամասնութենէն ալ 70,554 քուէ պակսեցաւ։

ԱՂԱՆԴՆԵՐԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ. — Ռուս ոստիկանութիւնը Ռուսանի նահանգին մէջ գտեր է կրօնական նոր աղանդ մը, որ չատ մը նկատմամբ Ադուենտեաններուն կը նմանի։ Այս աղանդաւորք կը պախարակին սուրբ պատկերներու և նկարներու գործածումը, կը պահանջեն որ մարդ չափահաս ըլլալէն ետքը միայն մկրտուի, և դրացին ու նմանը սիրել կը քարոզեն՝ իբրև իրենց էական վարդապետութիւնը։ Բայց առնցպէ զատ, օրթոդոքս կղերին կը վերագրեն ինչ ինչ ծանր գեղծումներ, և այս պատճառաւ, իրենց գլխաւորը վարչական տնօրէնութեամբ Սիպերիա աքսորեցան։

ՍԼԱՒԻՆ ՓՈՇԵԱ, որոյ Խարդումի փախչելուն հետաքրքրաշարժ պարագայները պատմեցինք, Լոնտոնի Աշխարհագրական Համաժողովոյն գլխաւոր զարդն եղաւ՝ Պ. Սթենլիի հետ։ Կը յիշուի թէ այս Աւստրիացի սպայն եգիպտական ծառայութեան մէջ ի Սուտան Տարֆուրի կուսակալ էր, երբ մաքառեցաւ Խարդումի Էմիրին դէմ, և ի վերջոյ անոր ձեռք գերի ինկաւ, 11 տարի առաջ։ Սլաղին անգլիացի Կորտոն փաշայի աջ բազուկն էր, երբ Կորտոն եգիպտական ծառայութեան մէջ կը պաշտպանէր զԽարդում Սուտանցիներուն դէմ։ Սլաղին փաշա պատմեց Կորտոն փաշային պատերազմի մէջ սպանուելուն պարագայները, բայց արդէն գիտցուածներուն վրայ նոր բան մը չաւելցուց գրէթէ։ Երբ Սլաղին հրթայապաղ գերի էր արդէն, Սուտանցիք Կորտոնի կտրուած գլուխը բերին ցոյց տուին իրեն, որպէս զի իր աչքով տեսնէ ու համոզուի իւր մեծին պարտութեան։ Կորտոն սպանուեցաւ երբ Խարդումի իւր ընակարանէն դուրս կ'ելնէր՝ ներս խուժող յայտնի Սուտանցիներուն կողմէ, որք սանդուրին վրայ զարկին զինք։ Սուտանցիք Խարդում մտնելուն պէս իրենց առաջին գործ ըրին վերջ տալ գոյութեան իրենց մահացու թշնամւոյն, զի Կորտոնի կարողութեան ապացոյցներն յառաջագոյն տեսած էին։

ԼՈՆՏՈՆԻ ԲԾՇՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅՆ Վիրաբուժական ճիւղին մէջ, Սըր Ուիլիըմ Մաք Քորմաք ծանօթ վիրաբոյժն բաւ թէ հին հրացաններու գնտակն 1,000 եարտա հեռուէն իւր այժը կը կրծոնցնէր, և երբ ոսկրի մը բախէր, կը տափակնար ու ա՛լ չէր թափանցեր։ Իսկ նոր հրացանին գնտակն 2,000 եարտա հեռուէն կացգէ կատարեալապէս, և մարդկային մարմնոյն մէկ կողմէն մտնելով, միւս կողմէն դուրս կ'ելնէ։ Թէև ակներեւ է թէ առաջիկայ պատերազմները նախորդներէն աւելի մահացու պիտի ըլլան զէնքերու կատարելութեան պատճառաւ, բայց գիտակը չեր շիտակ և մաքուր կերպով մարմնոյն մէջէն անցնիլ երթալուն չնորհիւ, յուսալի է որ վիրաբուժական դարմանումն աւելի դիւրին ըլլայ վիրաւորեալց վրայ։

ԼՈՐԱ ՍԱԼԶՊԸՐԻ Ուայդ կղզին գնաց և պատիւ ունեցաւ ճաշելու Վեհ. Թագուհւոյն և Վիկտէմ Կայսեր հետ Օսպորնի պալատան մէջ։ Յետոյ առանձին տեսակցեցաւ գերման Կայսեր հետ։ Որովհետեւ գերման Կայսրն՝ իւր խօսքով՝ ինքն է իւր արտաքին գործոց Նախարարն, այս տեսակցութեան ո՛չ միայն մտերմական այլ և քաղաքական նշանակութիւն կը տրուի։

ԱՏԲՊԱՏԱԿԱՆԻ մէջ սոսկ սատկացած է։ Ժողովրդեան հասարակ դասերը մանաւանդ չատ կը նեղուին Դաւրէժի մէջ։ Սաստիկ գանգատներ կան ցորեն մթերող վաճառականներուն դէմ, որք հասարակաց թշուառութենէն օգուտ հանելու համար, տեղային պաշտօնեայներու հետ խօսք մէկ բնելով, արդիւնք են ամեն տրամադրելի ապրանքներ, և տարապայման բարձրացուցած են գիներն։

ԻՏԱԼԻԵԱՆ լրագիրք կը պատմեն թէ քանի մը կարգինալներ Պապէն արտօնութիւն խնդրեր են քիչ մը ժամանակ հանգիստ հեռանալու, գիւղացնացութեան մէջ կամ ծովեզերքի վրայ իրենք զիրենք կազդուրելու համար։ Պապն, որ ըստ կարի չատ թուով կարդինալներ իրեն հետ ունենալ կ'ուզէ, պատասխաներ է թէ ինք միշտ հոս ընակած է, և առանց գիւղացնացութեան կամ ծովու բաղնեաց՝ քաջողջ մնացած է։ Առ այս կարդինալներէն մին պատասխաներ է։ «Բայց, Սրբազան Հայր, մեր կրօնքը կ'ուտնդէ մեզ թէ Հոգին Սուրբ ձեզ կ'օգնէ ձեր պաշտօնին մէջ, որով Հռոմէ զուրս չելնելով հանդերձ կրնաք քաջողջ մնալ։ բայց մեր կրօնքը չըսեր մեզ թէ Հոգին Սուրբ կ'օգնէ մեզ՝ կարդին պնորուց։» Պապը դարմացեր է այս ճարտարախիտ պատասխանին, և ըսեր է։ «Լա՛ւ, գացէք ուրեմն, և Հոգին Սուրբ թող ձեզ ևս օգնական ըլլայ»։

«ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐՈՅ ՏՊԱՐԱՆ

ՆՈՐԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ, ԶԱՒԱԹԻՒ.

Խմբագրութիւնք ու տպագրութիւնք ամեն լեզուէ, ինչպէս Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Յունարէն, եւ այլն։

ՇՐՋԱՓԵՐԱԿԱՆ. — ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ. — ՀԱՇՈՒԵ. ՑՈՒՑԱԿ. — ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ. — ԱՅՑԱՔԱՐՏ. — ՄԱՀԱՆԱԴ. — ՆԱՄԱԿԱԳԼՈՒԽ. — ԳՐԵԱՆՔ.

Այս տեսակ աշխատութիւնց խմբագրութեան համար բան մը չի պահանջուիր։ Տպագրութիւն՝ մաքուր եւ ազան։ Գրատառներն իւս յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին, և փոփոխ ու ճշդիւ կը կատարուին։

Բաց ի կիրակի օրերէ, Տպարանն ամեն օր բաց է, առաւօտուն կանուխ մինչեւ երեկոյ ուշ ժամանակ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՐԻՇ, 6 Օգոստ.—Ֆրանց Եոզէֆ Կայսր կէս օրէն առաջ այցելութիւն տուաւ Ռումանիոյ Թագաւորին և Թագուհւոյն։ Ռումանիոյ Թագաւորն ընդունեց Կոլուխովսքի կոմսն և Վիեննայի գերմանական դեսպան Էջլէնպուրկ կոմսը։ Կէս օրէն ետքը հացկերոյթ տրուեցաւ Կայս. ամարանոցը։ Կայսրը պանդոկ երթալով առաւ բերաւ Թագաւորն ու Թագուհին։ Հացկերոյթին ներկայ գտնուեցան արտիդուքսերն ու արհիդքսուհիները, իրենց հետեւորդներ ու Կոլուխովսքի կոմս։ Յետոյ վեհապետները գացին պտոյտ ըրին Շաֆպէրկ, ուստից վերադարձան կէս գիշերէն 3 ժամ առաջ։

ՓԱՐԻԶ.—Շանկայի եւրոպական հիւպատոսներն իրենց կառավարութիւններէն անմիջական պաշտպանութիւն կը խնդրեն։

ՓԻԹԵՐՍԲՈՒՐԳ.—Պուխարայի էմիրն, որ ա՛լ իւր երկիրը չպիտի դառնայ վատառողջութեան պատճառաւ, Եալթա հասաւ։

ՆԻԺՆԻՐ.—Միչիկանի լճին վրայ գտնուող Պիվր Այլէնտս կղզիներուն փոքրիկ խումբին մէջ մեծ հրդեհ ծագեցաւ և այրեցան կղզիներուն բոլոր անտառները։ Կը վախցուի որ փայտ կայելու համար հոն գտնուած հարիւրի չափ մարդիկ ալ այրած ըլլան։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական Ժողովը երէկ իր շաբաթական նիստը կազմեց ի Պարիսիոքարան, Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պասրիարք Հօր և զբաղեցաւ յարաբերական ու այլ խնդիրներով։

Ուրֆայի մեր Թղթակիցը կը գրէ մեզ յուլիս 12 թուականով.

Մեր նախընթաց Թղթակցութեամբ տեղւոյս Ազգ. Ադանդարանի անկերպարան կացութեան ակնարկած ըլլալով, աւելորդ չենք համարիր այս անգամ ալ ծանուցանել թէ անկէ վերջ եղած նոր կարգադրութեամբ՝ գործերը վերատին իրենց նախկին վիճակն ստացած են. Ս. Առաջնորդը չպիտի մեկնի քաղաքէս, ինչպէս մտադիր էր, և Փոխանորդ Հայրը պիտի շարունակէ վարել Առաջնորդարանի գործերը, ինչպէս կը ներ ժամանակէ մի վեր։

Ուսումնական Խորհրդոյ շաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Ղալաթիոյ ժողովարանին մէջ և ի միջի այլոց հետեւեալ տնօրինութիւններն եղաւ.

Խորհուրդը՝ Ուսուցչութեան ընտրելիներու քննիչ յանձնաժողովն անդամ կարգեց Յակոբ Դուրգէն, Խաչիկ Ուղուրիկեան և Տոքթ. Տաղաւարեան էֆէնտիները։

Բուսելի-Հիսարի ազգային վարժարանին հոգաբարձութեան ընտրութիւնը կատարուած և տեղեկագրուած ըլլալով, Խորհուրդը հաստատեց այդ ընտրութիւնը։

Նորընծեր հոգաբարձութեան անդամներն են Միհրան Ֆինճանճեան, Երուանդ Զաւուշեան և Ռուբէն Միսքճեան էֆէնտիները։

Որոշեց, ըստ Կաղմական Կանոնագրի տրամադրութեանց, յատուկ շրջաբերականով հրաւիրել մայրաքաղաքիս Թաղական խորհուրդները որ, մինչեւ ներկայ դպրոցական տարեշրջանը, իրենց մատակարարութեան ներքեւ գտնուած վարժարաններուն նոր շրջանի պիտանէն ինչպէս և վիճակացոյցը Ուսումնական Խորհրդոյ ներկայացնեն։

Խորհրդոյ յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, 31 յուլիս, ժամը 6ին, Ղալաթիոյ վարժարանին մէջ։

ՆՇԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօր, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ Կիւլպաի էֆ. Կիւլպէնկեանի նշանաւորութիւնն ընդ Օր. Մարի Կիւմիշկերտանի։

Կիւլպէնկեան ընտանիքին կողմէ ներկայ էին՝ Վահ. Աբիկ էֆ. Ունճեան և Ազն. Տիրաք՝ Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, Սակակ էֆ. Ղազարոսեան, Բարսեղ էֆ. Մանուկեան և Ե. Թ. էֆ. Կիւլպէնկեան։ Կիւմիշկերտան ընտանիքին կողմէ՝ Ազն. Տիրաք Գրիգոր էֆ. Կիւմիշկերտան, Միքայէլ էֆ. Յակոբեան, Գրիգոր էֆ. Խըտրեան և Յովհաննէս էֆ. Կիւմիշեան։ Նոյնպէս երկու կողման քահանայք, Արժ. Տ. Յովհաննէս Ա. քահանայ Մկրտեան և Գասբրիւղի աւագերէց Արժ. Տ. Կարապետ քահանայ։

Սմեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ընդունելով ներկայներն, օրհնեց այս նշանախօսութիւնն։

Հարսանեաց հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ երկուշաբթի, ի Բերա՝ Բալաս Օթել։

ԱԶԴ

Ա— Թաղ. Խորհուրդ և ա— Հոգեբաշխութեան Ընդ. Վարժարանց Տեղեկագիր։

Շրջանաւարտներու քննիչ Յանձնաժողովը իր քննութիւնները պիտի շարունակէ յառաջիկայ ուրբաթ օր, Յուլիս 28ին, առաւօտեան ժամը 2—5 և կէս օրէն ետք՝ 6—9 (Հ. Թ.)։

Նոյն օրուան քննելի ուսանող առարկաներն են.

Կրօնագիտութիւն, Բարոյագիտութիւն, Տնտեսագիտութիւն, Հայերէն Թարգմանութիւն, Ֆրանսերէն։

Ի դիմաց Շ. Բ. Յանձնաժողովոյ

Ատենադպիր — Ատենապետ

Գ. Ա. ՄԱԼԱԹԵԱՆ — Ե. Կ. ԿԻՒՄՇԵԱՆ

ԹԱՂԻԿ ՈՍԿԱՆԵԱՆ

Ամերիկեան թերթերը կը ծանուցանեն թէ «կոմս Ֆրիտսթոր Ոսկանեան» (Խաչիկ Ոսկանեան) Պրուքլինի մէջ մեռեր է 77 տարեկան։

Հանգուցեալը 1818ին ծնած էր ի Պոլիս. նախ սկսաւ հայերէն սովրիլ, յետոյ թուրքերէն և արդի յունարէնը, յատուկ դասատուներով։ Յետոյ որոշեց անգլիերէն ալ սորվիլ, և այդ նպատակով յաճախեց ամերիկեան միսիոնարներուն որոնք նոր սկսած էին Թուրքիա մտնել։

1835ին Նիւ-Եորք գնաց և այդ քաղքին համալսարանը ուսանող եղաւ։ Սակայն առողջական խարխուլ վիճակը պարտաւորեց զինքը՝ հրաժարիլ ուսումներէն։ Մտաւ Զարլսթոնէն Զինչինաթիի երկաթուղիի գծին երկրաչափներուն մէջ։ 1841ին Պոլիս վերադարձաւ և հիմնեց Ազգասէր Բիւզանդեան հայերէն թերթը։

Թերթի փաստին քարտուղարը եղաւ 1843ին. միևնոյն ժամանակ կը թղթակցէր եւրոպական և ամերիկեան բազմաթիւ թերթերու։ Յետոյ գրեց երգիծաբանական քանի մը գործեր, Ագապէ, Վէրոնիք, Պասքէլ, Թարգմանեց նաև Բաթիլ Գաղանիք-ները։

Լոնտոն գնաց 1853ին հիմնելու համար արեւելեան մուլտ մը, բայց այդ ձեռնարկը անյաջող եղաւ։ Նիւ-Եորք վերադառնալով, օսմ. հիւպատոս անուանուեցաւ 1867ին, և այդ պաշտօնը պահեց մինչեւ 1874։

Ֆրանսական թերթերը արտատպած են սոյն ծանօթագրութիւնները։ Քառորդ դար առաջ Խաչիկ Ոսկանեան Պոլիս այցելեց ուր բաւական ժամանակ մնալէ յետոյ Միացեալ-Նահանգները վերադարձաւ։

ԱԶԳ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ազգ. Կեր. վարժարանի ուսանողները կը հրաւիրուին այսօրուընէ սկսեալ մինչեւ օգոստ. 5, զալ վարժարան և տեղեկանալ իրենց տարեկան քննութեանց արդիւնքին։

27 Յուլիս 95 — 381

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ.— Յուլիս 25 թուականաց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Էնկիւրիի, Խարբերդի, Երզրումի, Ատանայի, Պէրութի, Սիվասի, Տրապիզոնի, Տիարպէքիրի, Վանայ ու Պիթլիսի նահանգաց և Ճիտտէի մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

* * *

Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը 12,010 ղրուշի նպաստներ բաշխած է երկրաշարժէն արկածելոց։ Մինչեւ հիմայ կատարուած բաշխումներու գումարը հասած է 8,828,534 ղրուշի։

ՄԷՀՄԷՏ ԹԱԼԱԹ ՊԷՅ.—Կայս. թիկնապահ Վէհպի փաշայի որդին և կայս. անձնական հեծեալ յիսնապետ Մէհմէտ Թալաթ պէյ՝ Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ՝ կայս. թիկնապահաց կարգը դասուած է։

ՎՍԵՄ. ՆԱԶԻՖ ՓԱՇԱ.—Ելմոական նահարար Վեհմ. Նազիֆ փաշա, որ հիւանդ է, երէկ ալ չկրցաւ իր պաշտօնատեղին երթալ։

ԵԼՄՍԱԿԱՆ նախարարութիւնը առջի օրն սկսաւ մէկ մէկ ամսաթղթակ վճարել կառավարական լոլոր պաշտօնատանց։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեաց Գօնեսի ճիւղին չինութիւնը փութով առաջ կը տարուին։ Այդ գիծ երկու ամիսէն մինչեւ Ագշէհր պիտի երկարի և տարիգլխուն ալ մինչեւ Իկոնիոն։

ՍԼԷԱՆԻԿ. ՊՈԼՍՈՅ երկաթուղւոյ միացման գծին՝ Անկիսիէն Նուրլիքի, Կիրեքաէն Ֆերէճիք և Պօտամէն Տէքէզաղաճ եղած մասն աւարտած ըլլալով, Հանրագուտ չինութեանց նախարարութեան կողմէ կարգեալ յանձնաժողով մը այսօր նոյն տեղը կ'ուղեւորի՝ առաջանալ ընդունելութիւնը կատարելու համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնը հեռագրաւ հրահանգ տուած է Պրուսայ, Հալէպի, Էնկիւրիի ու Արվագի նահանգաց առողջապահական բժիշկներուն՝ տեղի ունեցած մահրամանօրէն տեղեկագրել՝ քոլերայի ֆարակումն արգիլելու և զայն անհետացնելու համար ձեռք առնուած ու առնուելիք առողջապահական ամեն միջոցները։

—Նոյն վարչութիւնը հեռագրաւ ծանուցած է Մուսուլի կուսակալին հարկ եղած առողջապահական միջոցներ անմիջապէս ձեռք առնուլ Տիարպէքիրէն եկողներու դէմ։

—Նոյնպէս հեռագրած է Ուրֆա գրտնուող Ցոքթ. Էպպոմիչի, որ անմիջապէս Տիարպէքիր երթայ և պէտք եղած առողջապահական միջոցները կատարելապէս ի գործ դնէ։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌԻ.— Յուլիս 18 էն 20, Հաճընի մէջ բոլերաբ մեց դեպքեր պատահած են, որոց մին մահացու։ Բաեսի մէջ յուլիս 20 էն 21, երկու դեպք ու մէկ մահ։ Եուսուրմպաղչի մէջ երեք դեպք։ Յուլիս 24ին Մերսինի մէջ երկու դեպք ու մէկ մահ։ Ատանայի մէջ յուլիս 24 էն 25, երկու դեպք, որոց մին մահացու։

ՊՈԼՍՈՅ Թղթատարատան գրասենեակի պաշտօնեայ Իսմայիլ էֆէնտիի համար Սալոնիկ թէեւ ըսած էր թէ տասը հազար ղրուշ իւրացուցած է, սակայն այսօր կը հերքէ այդ լուրն, ըսելով որ բոլորովին անհիմն է։

ԱՐԹԷԶԵԱՆ ԶՐՀՈՐ.—Զիլիֆտարի կողմի պտի սկսուին Արթէզեան ջրհորներ բանալու համար կատարելի պեղումներուն։ Ծանձնառուն խնդրած է ձեռնհաս իշխանութենէն որ, ըստ պայմանագրութեան, վճարելի գումարին առաջին մասնավճարը՝ հինգ հարիւր ոսկին հատուցուի։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄ. — Ձեռնհաս իշխանութիւնը գրած է որու որ անկ է նիքելի կամ ուրիշ մետաղէ մը տասնոց ու հինգնոց մանր դրամներ կոխել։

ԴԱՂԹԱԿԱՆԵՐ.—Ռուսիոյ Քուլան նահանգին մէկ գիւղին մէջ ընակող 120 տնուր 700 չէրքէս գաղթականներ օսմանեան երկիրները պիտի գաղթեն։

ՔԱՐԱՔԻՆԵՐԸ. — Ձեռնհաս իշխանութիւնը նկատողութեան առած է Առնտրական և Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մէկ պաշտօնագիրը, որ կը յանձնարարէ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուլ որպէսզի Կ. Պոլսոյ քարափնոց չինութիւնը արհեստին պահանջած պայմաններուն համաձայն կատարուելով ապագային ոնէ անպատեհութ

ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ

Մեծ Ամենապատիվ Հիվանդանոցի Հանրային Ժողովի Նիստերը

Ամենապատիվ Հիվանդանոցի Հանրային Ժողովի նիստերը տեղի ունեցան Ամենապատիվ Հիվանդանոցի Հանրային Ժողովի նախագահ Գ. Գ. Գ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11 671.018
ՀԱՍՈՒԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 2.906 678

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍԷ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4 444 600
ՀԱՍՈՒԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1.105 300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գործակալներուն երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ղիրեանք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած Լաստին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500.000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ նաւերուց և առագաստանաւերուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան դետնայարկ թիւ 22 և 22 Բ. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութիւնց։

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՐՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքոփա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4.000.000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար 63.000.000 ֆրանք
1894ի հասոյթք 24.500.000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 80.000.000 »

Ֆոնիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԻԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Զէօնէրէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Մ. Ժ. ՌԻԲՐԻՆ ԵՒ ԸՆԿ. 327

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԳՈՒՄԱՐ
771.000.000 ՖՐԱՆՔ

Գլխաւոր-Բանկ յ'Եւրոպա
Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին Հիմնադրեալ է Վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893է դարձեալ	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Մէյլիոն	160,000000
1894 յունուար 1	
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	30,000000
Ցաւելեալ գրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Մէյլիոն	37,000000
Ցիւղերական ապահովագրեր	

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիներու փոխադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։
Պայմանագրութեան նոր եղանակ
Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՍԵՐԹԵԼԻ՝
սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։
ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀԱՄԻՐ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.
Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Ուելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ. Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.
Վալիտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ԳԱՆԳՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ալ հարկ չկայ խարտեալու եւ փոփելու. MARQUE DE FABRIQUE

Ընդունուած է անանձնաբոյժերու եւ անանձնաբոյժերու կողմէ.

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԱՐՔԱՆ

Այս զոր անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ ծիներուն կաղալը, ճմրուածքները, ոտքերու դառնալը, գռնուի վէրքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջառումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւններ։ Դին վեց ֆրանք։
Ի Փարիզ Մէնք Մնօռէ փողոց թիւ 275, Էսթիվիդիէ եւ Ընկերութիւն։
Վեց ու կէս ֆրանքով ուղուած տեղը կը յանձնուի։
Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէզիքի, Դասապան, Բիւլիւրեան ու Քանդիւր եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 4—52

SWIFT

ԱՅՍ ՊԻՍԻՒԼԷԹԸ ՄԻԱՅՆ ԴՆԵՑԷ

որ շինուած է հռչակաւոր ՍՊԷՑՈ զինագործարանին կողմէ։ ՍՈՒԻՖԹ պիսիքլէթը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի նմոյշարանին մէջ առաջին մրցանակը շահած է։ Կը ծախսուի Նիքլիթիզ էրպէնի քով, Պոլիս Պահնէ Քարու թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց թիւ 22 ու 31։

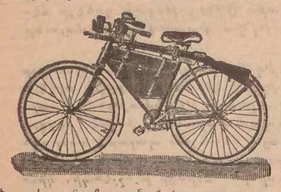

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆոյլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 356 8—80

ՄՈՍ

ՇՈՒՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբո-լէ, Պորտոյ, Մէլբուրնի և Սիտնէյ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Գեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիդ Լիվրբուլ
330

L'ANCRE ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՒՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԻՍԻՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 126 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎԱՍԲՈՒԱՆՑ ԳՈՒՄԱՐ 180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Թեոդոսի Հոեոս, դեր-նախագահ
» Յովսէփ Հոեոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօլոմ Նաս » » » »
Անթուան Բրոքէշ տ'Օսպէն
Թէոտոր Բոդէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՌ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆոյլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխաւոր Գործակալ, ՄԻՀԷՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԻՍՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գոճամանօղլու խան Թիւ 7,
302

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.Ն.Գ.Լ.Ի.Ա.Կ.Ա.Ն Վ.Ա.Ճ.Ա.Ռ.Ա.Տ.Ի.Ա.Ն

ԶԱԼԱՖԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԷՐԸՍ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զուլիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճոճն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաւճառներեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զուլիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չնաչդոցներ գալնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զուլիներուն վարկը կը կոչրեն։

Ճոճն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զուլիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ճեռկայցուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլլեր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին գկայականներ, որ կը հաստատեն Միլլերի դրամարկղներու տկուներութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վանառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժամ բլաէք դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն։ Նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրեներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրսռնեներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորական յատուկ կոճակներ, ֆորթիպի մեհեանեներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։
Թ. 312

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԻՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ եւ Վերբոնապէլեն, Պանէ փողոց, Ամ- 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթադրամներ մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիոն-Վիթ»	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գրասենեակը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ։
Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէշի հրապարակ, Երէնեան առաջին յարկ։ 358

ՇՈՒՆԱՅԻՆԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱԲՈՒԲԵԱՆ
Ն ԲԱՖԻ ՈՒ ԸՆԿ

Մարսիլիոյէ և Պարեւ-Ռիվէ-կոնոնոա-արպէս Բանող

Մինչեւ Լիւ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Օգոստ. 13ին (Ը. Ե.)։
Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն
Նաւագէնքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ Դիմելառ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
331 Մոսմահնէ փողոց Թ. 108

ՏԻՐ ԿՈՒՆԱՐԴ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒՆԵՆԱՒՈՒՑ
Ամէ ուրբաթ երեկոյեան Լիվրբուլ և Ամերիկայ մեկնող

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Պոմնիա	4581
Էկրոբիա	7718	Սամարիա	3574
Սերբիա	7391	Մարաւոն	2403
Ուրանիա	7268	Աղրան	2393
Բաւոնիա	5587	Մարակոսա	2166
Մէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բաւիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիատա	1899
Ալէբբո	2143	Մորոգգո	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէբպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Գազպոնիա	4845		

Մօրուէյ շոգենաւը, նաւապետ Պարլօու, Լիվրբուլէն հւս պիտի հասնի ընդհ. վաճառքով դէպի օգոստոս 10։
Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒՅ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիտրիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 335

ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳԱՀԱՇԱՌԱՆԳ ԻԹԻՍԱԼԻՆ

Յունաստանի ու Սերպիոյ Թագաւորը եւ Յունաստանի զահաժառանգ Գոնսթանտինէն իշխանը կը գործածեն այս զոնեաները։ Հետեւ. արտեւեւաստիպ էսներէն մրցանակ ստացած է։

Բրակէն	1894	ոսկի շքաղրամ զոնեաքի համար		Բրակա	1834	ոսկի շքաղրամ զոնեաքի համար	
Վիէննա	1894	» » » »		Բրակա	1894	» » » »	զանազան ընկերեալ համար
Անվէրս	1894	» » » »					սպիտակ գինիէ պտղաստուած զոնեաքի հմար։
Լիսն	1894	» » » »		Շիրակո	1893	» մեծ մրցանակ միայն ի խաղողէ պատրաստուած զոնեաքի համար։

Տարին 2,000,000 ֆրանք սպառում ամեն կողմ։ 1893 օգոստոսէն 1894 փետրվարի վերջը 24,902 տնտուկ եւ 491 տակառ զոնեաք արտածուած է ի Թուրքիա, Գուլգարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Սերպիա, Մասուա, Հայաստան, Անգլիա, Գիւտիս, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

	տակառ	տնտուկ		տակառ	տնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով	70	7528	Բանէլլէնիք շոգենաւերով	5	1009
Գերմանական »	70	1697	Ռուսական »	43	856
Մէսսաժերիի »	4	1484	Ճոնսքն »	9	437
Ֆրէսինէի »		132	Իրտիվիդէ »	122	3572
Իտալական »	168	6487	Գումար	491	24902

Այս արտածումներ ապառուցուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագրերովն՝ վաւերաթղթ Պիլէոնի բաղաքապետութենէն։
Ամեն տարի գործարաններու ու մթերանոցներու մէջ 500,000 օխա զոնեաք պատրաստ կայ։
Ի Պիրէն Արիսթիտի, Ալիքսի, Նիք Ա, աղջկանց վարժարանին մօտ, Գարօ Տ'Իսթ իա եւ երկաթուղւոյ մօտ 7 մթերանոցներ ունին։ Փափաքողք կրնան այցելել եւ պարզ նակաութիւնները տեսնել։
Մէթաբաս եղաքը 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կապահովեն թէ իրենց զոնեաքները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու քիմիագէտներ, որոց անունները նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փաթթուած վկայագրերու մէջ։
Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ զոնեաքը կը գործածուի։
Մէթաբասս եղաքը ի Պիրէոն Ակ լոնի կամ Բարտիսաքաքի հրապարակը գտնուած Ամբոյ անուն գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ոգիներ ընկերեալներ եւ մանաւանդ մեծ քանակութեամբ աղ կ ըսի կը պատրաստեն։ Այս վերջ նը տակառով կը ծախսուի։
Միակ ներկայացուցիչը բովանդակ Թուրքիոյ համար, Թրեանտաֆիլոբո լ օսեղարը, Ղալաթիա, Մոմհանէ թիւ 53 եւ 69։

LE VÉRITABLE THAPSIA doit porter les Signatures
Les exiger pour éviter les accidents reprochés aux imitations.

TOILE VÉSICANTE LE PERDRIEL
Action Prompte et Certaine
EXIGER LA COULEUR ROUGE
La plus ancienne. * La seule admise dans les Hôpitaux civils.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Հաստատեալ 1852 — Թիւ 396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ — Հաստատեալ 1852

Մասնագէտ առանց քաշուելու լինիսի արհեստական տկռաներ պատրաստելու, մեկ անգամէն ամենատատիկ ցաւած տկռաները, ոսկի աղամանդ և մետաղով լեցնելու։ Ինչպէս նաեւ կը դարմանէն բերնի և տկռայի ամեն կերպ տիտերն և կը քաշէն առանց ցաւ զգացնելու։ (Բացի կիրակէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

Royal Windsor

ՀՈՒՅԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԳԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլացած են կամ կը թափի՞ն, եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէք Ռոյալ Վինդսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տերը չքաղրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառուում օրէ օր աւելցնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումներ առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրներու և դեղագործներու քով։

Վէրէնէնի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախսուի Ռոյալ Վինդսորի ծախուած տեղերը։

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՆԵՆԱՒՈՒՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւթուան երթեւեկութիւնք

Կ.	24,5	Օրէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Դշ.	35,6	Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ.	26,7	Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ.	26,7	Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Սայիդ նաւահանգիստները մինչեւ Պանում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ.	27,8	Օրէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուրբ.	28,9	Ալեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Մուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ.— Յուլիս 25,6, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Մուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գլխաւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Գէլբուա, Եաֆա եւ Բար-Սայիտ գաղղ շոգենաւն։ 263

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ